

ЎЗШАЕНТҲАҚИҚАТӢ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КҮНЛАРИ ЧИҚАДИ.

1993 йил 23 январь, • шанба

№ 10 (10.436). Нархи 5 сүм.

МИНСК УЧРАШУВИ

Кече Беларусь пойтахти Минск шаҳрига МДХ давлат ва ҳукумат бошлиқлари йигилдилар. Олий дараҷадаги учрашувда Узбекистон Республикасидан Президент Ислом Каримов қатнашди.

Давлат раҳбарлари музокаралари бошланиши олдидан Минска ташки ишлар вазирлари, сўнгра мудофаа вазирларининг учрашуви бўлган эди. Шунингдек, эксперталар ҳам катта тайёргарлик иши олиб бордилар. Начада давлат раҳбарлари музокама лиши учун кун тартибига киритили-

диган масалалар ҳақида келишиб олинди. Булар ҳуқуқий, иқтисодий, ҳарбий соҳаларга доир масалалар эди. Стратегик ядрорий курол-яроғлар тўғрисида, рубл зонасида давлатларнинг давлатлараро банкни ташкил этиш, МДХ низоми лойиҳаси хусусидаги масалалар улар орасида энг муҳими бўлди.

Ўзбекистон Республикаси раҳбариятининг учрашув олдидан туттан мавқен яхши маълум. Уни Президент Ислом Каримов мухбирлар билан сұхбатларда очиқ равшан баён қилди.

Ўзбекистон МДХни сақлаб қолиш, ўзаро манбаатли, тенг ҳуқуқли иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириш собиқ ССР ҳудудида яшаетган ҳалиларнинг манбаатларига мос тушиши, узилиб қолган алоқаларни тикилаш иқтисодий танглиқдан чиқишида муҳим аҳамиятта эга бўлишидан кўз юмиш мумкин эмас.

Минск учрашувида гарчи МДХ давлатлари бошлиқларининг нуқтан назарлари тўла мос келмаган бўлса-да, уларнинг бир жойга йигилиб, муаммоларни биргаликда ҳал қилишини ўйлаганликлари диққатга сазовордир.

Олий дараҷадаги учрашув якунлари ва Минска қабул қилинган қарор ҳамда ҳужжатлар ҳақида газетхонларни хабардор қиласиз.

«Уларни ҳалқ сайлаган»
телефильмини кўриб

МОСКВА ИҚРОРИ

УТГАН якшанба куни Останкио телевидениесининг биринчи дастури орқали «Уларни ҳалқ сайлаган». Президент Ислом Каримовнинг варианти деб номланган кўрсатувни зўр қониқиши билан тамоша қиласиз. Республикамизнинг ҳурматли Президенти билан телемухбирлар ўртасида очиқасига олиб борилган сұхбат, ўткир саволлару ўринли, асосли, энг муҳими ошкора жавобларни тинглар эканман, ҳозирги вақтда кўпмиллатли дидеримизда тотувлик, хотиржамлик ва осойишталик ҳукм суратгандиги, ҳалқ ҳўжалигининг, турмушининг барча соҳаларида барқарорликнинг таъминланиши биринчи нафбатда мамлакат отаҳонининг букилмас иродаси, куч-ғайрати, танланган юксалиш йўлининг ҳар қандай ҳаф-ҳатардан, ғаламислар ҳуружидан қаттиқ туриб химоя қилаётгандиги туфайли эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қиласиз.

Кўрсатув муаллифлари ўзбек ҳалқининг фидокорона яратувчилик меҳнатининг кўпгина жабҳаларини ҳам муайян даражада қамраб олишган, турли касб эгаларининг ҳозирги вақтда республика раҳбарлиги олиб бораётган сиёсат ҳақиқаги, уни нима учун қўллаб-қувватлётгандиги тўғрисидаги фикрларини келтиришлари ҳам телерепортаж мазмунини бойитишга хизмат қиласан. Ўйлаймизки, Останкио телевидениеси республика мизига багишиланган бундай ҳақоний кўрсатувларни яна давом этиради.

Н. УМАРОВ,
геология-минералогия
фналари номзоди.

ҚЎЗГУДА АКС ЭТГАНДЕК

Яқинда «Останкино» телекомпанияси республика миз Президенти Ислом Каримовнинг фаолияти, мустақил дидеримиз меҳнаткашларининг ҳаётига бағишилаб тайёрларган ҳужжатли фильмни томоша қилиб ёнгайли хулошага келдим: истиқол йўлни танлаган Узбекистонимизнинг бугунги манзараси унда қўзгуда акс этгандек, борича ўз ифодасини топган.

(Давоми 2-бетда).

МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОНИМИЗГА МУНОСИБ БЎЛАМИЗ!

ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР УНИВЕРСИТЕТИ
ТАЛАБАЛАР ЖАМОАСИННИГ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич КАРИМОВГА
МАКТУБИ

Муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Биз, Тошкент Давлат аграп университети талабалари ўзиши ўқишимиз ва маданий дам олинишимиз учун зарурӣ шарт-шароитлар яратиш йўлидаги Сизнинг доимий ғамхўрлигиниздан чексиз миннатдормиз.

Ҳозиргида мураккаб замонда Сиздай улуғ давлат арбонинг Республика раҳбари бўлиб тuriши ҳалқимизнинг ва биз талабаларининг баҳтимиздир.

Мустақил Узбекистонининг иқтисодий тараққиёт хусусиётларини, унинг мақсад ҳамда ҳамаишини пухта ва яхши билуви олим ҳамда президент сифатида, минтақада барқарорликни мустаҳкамлаш йўлида Сиз муҳим ишларни амалга оширидингиз. Сизнинг тўғри туттан йўлининг туфайли жумхурятимизда бошига бир қанча минтақалардаги сингари кон тўкилаётганий йўк, ҳар бир инсоннинг ҳақ-ҳуқуки ва тиличиги Сиз томондан мустаҳкам ҳимоя қилинган. Сизнинг президентлик лаъозимида олиб бораётган сиёсатингиз ва ҳаракатингиз натижасида жумхурятимизда мустаҳкам тинчлик ҳукм сурмокда, бу порфо келажамиздир. Узбекистонда, бизнинг олий ўқув юртимизда қирдан ошик миллат вакиллари ҳамда ўттиздан ортиқ ҳорижий мамлакат фуқаролари дўстлик ва биродарликда таҳсил кўришяпти.

Биз, дехқон фарзандлари кишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш, меҳнаткашларининг маданий ва турмуш шароитларини яхшилаш, бизнинг ота-оналаримиз ҳақида ғамхўрлик қилаётгандигиниз учун Сиздан беҳад миннатдормиз. Бизларнинг ота-оналаримиз, ака ва опа-сингилларимиз ерга эга бўлдилар, томорқалари кенгайди, янги уйлар курмоқдалар.

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич! Биз талабаларга оталарча ғамхўрлик қилаётгандигиниз учун Сизга чексиз миннатдорчилик билдирамиз. Ҳозирги бозор иқтисодига ўтилаётган даврда дуч келган қийинчиликларга қарамасдан биз ҳаммамиз куляй ва шинам ётоқхоналар билан таъминланганимиз, Сизнинг фармонингиз билан стипендияларимиз ошиди, овқатланиш ва шаҳар транспортларида юришда имтиёзларга этамиз.

Сизнинг университетимизга ташрифингизни ва талабалар билан учрашувда сўзлаган ёрқин нутқингизни ҳар вақт эслаймиз. Ҳозирда эса Сизнинг дастурингизда бўлган ишлар ошамга ошайтганлигининг гувоҳи бўлмоқдамиз.

Сизнинг шарофатингиз туфайли кўпгина талабалар чет эл олий ўқув юртларида ўқиш имконига эга бўлдилар. Тур-

кияга қилган сафарингиздан сўнг, бу мамлакатга иккى мингга яқин талаба таълим олиш учун юборилди. Уларнинг орасида бизнинг Аграп университетимиз талабалари ҳам бор. Биз улардан яратилган имконият учун Сизга миннатдорчилик билдирилган ҳатлар оляяпмиз ва бозига ҳам шундай имкон туғилади, деган умиддамиз. Шу мажсада биз чет тилларни, бозор иқтисодиётни, агробизнес ва маркетингни ўрганмоқдамиз. Бу билимлариз замонавий мутахассис бўлиш мумкин эмаслигини яхши биламиз. Университетимизда илмий-тадқиқот ишлари олб бориш, аспирантурага кириш учун қуляй шароитлар яратилган.

Ўзбекистон Республикаси истиқлонининг мустаҳкамланиши, обрўси ва ҳалқаро алоқаларнинг юксалиши бизда ҳақоний ғурурланиш туйғусини уйғотмоқда.

Биз ҳаммиша Сизнинг чет залларга қилаётган сафарларингизни кузатиб борамиз ва Сизни муносиб кутиб олишайтанидан ҳурсандмиз.

Сизнинг Останкио телевидениесидан чиқишингиз Жумхурятимиз ҳалқаро ҳуқуқнинг асосий принципларига кельтириш, изчилилк билан риоя этаётганини, барча мамлакатлар билан ўзаро ҳамкорлик ва тинчликни мустаҳкамлашга қатъий бел боғлаганлигини жаҳонга намойиш қиласи. Узбекистонда ҳалол ва меҳнаткаш одамлар яшаетганини бутун дунё эшитди.

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич! Узбек ҳалқи манбаати йўлида қилаётган фидокорона меҳнатингиз учун Сизга самимий миннатдорчилик изҳар этамиз. Ҳар бир кунимиз бизни Жумхурятимизнинг тараққиётни ва гуллаб-яшнаши сари яқинлаштиради, деб ишонамиз.

Сиз олиб бораётган сиёсатни қўллаб-қувватлаб, озод ва мустақил Узбекистонга муносиб мутахассис бўлиш учун аъло ўқишга ваъда берамиз.

Биз ишонамизки, Узбекистон келажакда, Сиз айтганингиздек, буюк давлатга вайланади.

Сизга соғ-саломатлик, улуғвор ишларингизга мувваффиятлар тилаймиз!

Президент Ислом Абдуғаниевич Каримовга хат Тошкент Давлат аграп университети талабалар жамоасининг умузий йигилишида қабул қиласини.

1993 йил 21 январь.

• Вилоят ҳокимлигидан

ЖИНОЯТЧИЛИКНИНГ ПАЙНИ ҚИРҚАЙЛИК

Вилоят ҳокимлигидан ҳуқуқни муҳофаза қилиш орғандарни ходимларининг йигилиши бўлиб ўтди. Вилоятда ҳуқуқ-тартиботни сақлашнинг бугунги аҳволи, ўтган 1992 йилда бу борадаги ишлар таҳлили ва янги 1993 йилга вазифаларга багишланган бу йигилишда вилоят, шаҳар ва район раҳбарлари ички ишлар бошлиқлари ва бу соҳага дахлдор кишилар иштирок этдилар. Йигилиши вилоят ҳокими С. Д. Сайдалиев олиб борди.

Маълумки, ўтган 1992 йилимиз тарихий, унтутилмас воқеаларга бой бўлди. Хусусан, республикамиз мустақилларининг бир йиллигини жуда катта байрам қилдик. Мустақил Узбекистонимиз ўз Конституцияси, герби ва маддиясига эга бўлди. Лекин энг катта ютуғимиз бу — республикамида тинчлик, осоишталикинг ҳукм суроғтанилигидир.

Шу жиҳатдан, кўп миллатли пойтат вилоятида вазиятни барқарорлаштириш, тинчлик, хотиржамликини таъминлашда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари раҳбарларидан тортиб оддий ходимларигача улуши катта, — деди Сайфулла Даирович, — Бозор иқтисодиётiga босқичма-босқич ўтилаётган ҳозирги даврнинг муракаблиги, жиноятчилик-

нинг янги-янги турлари пайдо бўлаётганлиги, қўшни Республикалардаги нохуш воқеалар ҳам бу борада бир қатор муаммолар келтириб чиқараётif. Шу боис бугунги йигилишимизда кўпроқ жиноятчиликка қарши изчил кураш олиб бориши борасидаги муаммолар, ўтган йил сабоқлари, янги бошланган йилда вилоятда ҳуқуқ-тартиботни яхшилаш учун кечкитириб бўлмайдиган энг дол зарб вазифаларга тўхталсан.

Дарҳақиат, биринчи бўлиб сўзга чиқсан вилоят прокурори А. Маннонов ўтган йили вилоят шаҳар ва районларида жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш борасидаги аҳволни батафсил, рўйи-рост, мисоллар билан шарҳлаб берди.

Ўтган 1992 йилда Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарлари, Қиброй, Тошкент районларида умумий жиноятлар сони, Ангрен, Бекобод, Янгийўл каби саноат шаҳарларида эса оғир жиноятлар сони қисқарди, — деди Абдурашид Мутағовович. — Шунингдек вилоятда шахсларга оғиртан жароҳати етказиш 8,3 фоиз, номусга тажовуз қилиш 18,8 фоиз, талончилик 4,9 фоиз, босқинчилик 4,8 фоизга камайган. Лекин, жиноятлар асосан Олмалик,

Чирчиқ шаҳарларида, Оҳангарон, Оққўргон, Қуйичирчик районларида ўтди.

Маълумки, ўтган йилнинг январь ойида бўлиб ўтган Узбекистон Республикасининг навбатдан ташқари IX сессиясида аҳолини иш билан таъминлаш ҳақида қарор қабул қилинган эди. Лекин вилоятимиздаги бир қатор шаҳар ва районларда фуқароларнинг иш билан таъминлаш аҳволининг ёмонлиги, иқтисодий аҳволнинг оғирлашви ишсизлар томонидан содир этилаётган жиноятларнинг кўпайиншига сабаб бўляпти. 1992 йилда 2 мингга яқин ҳеч қаерда ишламайдиган, бирор бир фойдалари меҳнат билан шуғулланмайдиган шахслар турили хил жиноятлар қилгандар ва тегишли жазоларини олганлар.

Кейинги пайтларда мол ўғриларининг кўпаяётганлиги ҳақида кўп гапириялпти. Бу ҳақида бир неча бор матбуотда бонг урдик, турли операциялар ўтказилди. Лекин баъзи бир милиция ходимларининг айби билан бундай жиноятлар очилмай қолиб, мол эгалари чирқиллаб қолаятилар, оқибатда улар турли юқори маҳкамалар эшигига қоқиб, арз билан мурожаат этишга мажбур бўлмайдар.

Масалан, Бўstonliq район-

нидан У. Ҳасановнинг молини ўғирлатганилиги ҳақида қўзғатилган жиноят иши бир неча йиллардан бери район, вилоят ички ишлар ходимларининг айби билан қонуний ечимини топмай келаётir. Бу эса У. Ҳасановнинг ҳақли этироғизига сабаб бўлмоқда.

Вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиги, милиция генерал майори Н. Исмоилов ҳам ўз сўзида ўтган йилги аҳволни батафсил таҳлил этиб берди.

Ички ишлар органларининг иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш хизмати ходимлари томонидан муайян ишлар амалга оширилди. Жумладан, давлат ва жамоат мулкини ўзлаштириш ва қонунсиз сарф қилиш йўллари билан талон-тарож қилгандар жавобгарликка тартилди.

Шунингдек, йигилишда вилоят адлия бошқармаси бошлиги Е. Бозорбев, вилоят суди бошлиги А. Липатовларнинг ўтган йил якунлари бўйича ҳисоботлари тингланди.

Тошкент район ҳокими Р. Акбаров, Қуйичирчик райони ҳокими Р. Каримовлар ички ишлар ходимлари ишини яхшилаш, ўз районларидаги аҳвол ҳақида сўзларидар.

Йигилиш қатнашчилари вилоядатда осудалини, элатлар ва миллатлар орасидаги тутовлик ва жисплекни таъминлаш ҳар қандай жиноятчиликнинг пайни қирқиш ҳуқуқ-тартиботни сақлаш органларининг долзарб ва зифаси эканлигини таъкидладилар.

Йигилиш сўнгидаги тегишли қарор қабул қилинди.

. З. ЖУРАЕВА.

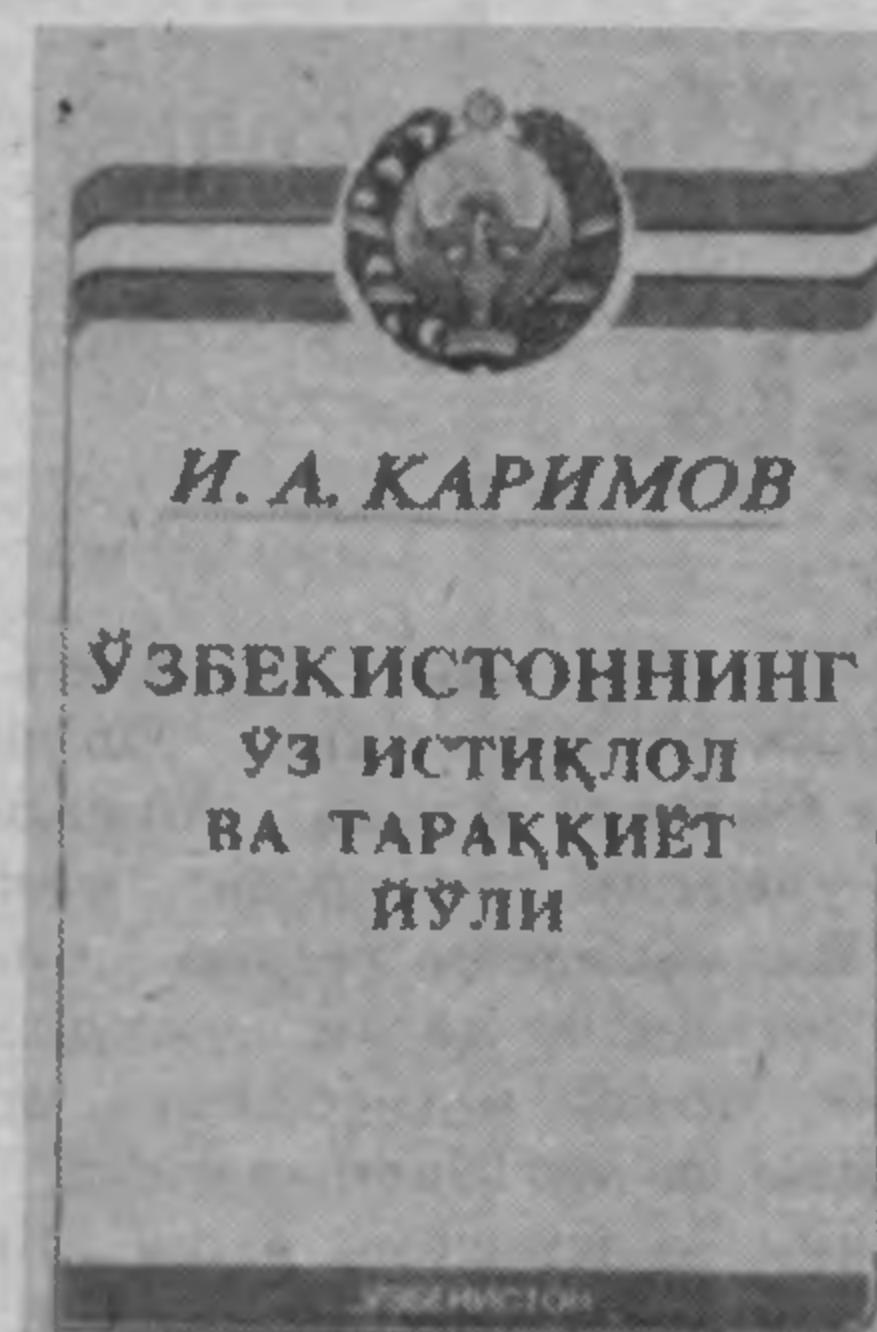
«ТАДБИРКОР» ИШ БОШЛАМОҚДА

МАЪЛУМКИ, кўйинги пайтларда фермер ҳўжаликлари, шахсий ёрдамчи ҳўжалик эгалари, қишлоқ ҳўжалиги ижарачилари ҳар томонлама моддий ва маънавий кўллаб-куватланмоқда. Шу жумладан, хусусий корхоналар ва фирмаларга қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини кайта ишлашлари учун шароитлар яратиб берилмоқда. Тошкент вилоят ҳокимлигидан кеча бўлиб ўтган йигилиш ҳам айнан шу масалага бағишиланди.

Йигилишда тадбиркорлик ва қишлоқда мулкчиликнинг янги шаклини ривожлантириш учун «Ўздеҳқонсаноат-банка» қошида «Тадбиркор» акционерлик тижорат банки ташкил этилаётганлиги ва ўз навбатида Тошкент вилоят агросаноат банки қошида ҳам «Тадбиркор» акционерлик тижорат банкининг вилоят чибўлми ташкил этилаётганлиги эндиликда ривожлантириш лозимлиги ҳақида сўз борди. Ушбу банкнинг ташкил этилиши қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини кўлтайтиришда муҳим омил бўлади. Бунинг учун эса жойларда маҳаллий ҳокимият ва банк ходимлари бу тадбирни амалга ошириша жиддий муносаватда бўлишлари лозим.

Йигилишда Тошкент вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари А. С. Ибобеков қатнаши ва нутқ сўзлади.

Ўзбекистон—аҳил ҳонасон

БАЙНАЛМИЛАЛ МАРКАЗДА ИЛМИЙ АНЖУМАН

айни пайтда Тошкент шаҳрининг 11 та районида унинг бўлимлари фаолият кўрсатмоқда. Шу ўринда Мирзо Улуғбек, Собир Рахимов, Юнусобод ва бошқа бир қатор район ҳокимларига бизни кўллаб-куватлашашётганлиги учун ўз миннатдорчилигимизни билдириб ўтишини истардим.

Шу ўтган вақт давомида қандай натижаларга эришилди?

Юқорида айтиб ўтганимдек, маҳаллий раҳбарларнинг қўллаб-куватлашлари натижасида айни пайтда 18 та мактабда ўшларга корейс маданият жамиятининг аъзолари йигилишанди. Бугунги кечи ҳақида маълумот олиш мақсадида ушбу марказ раҳбари Озод Каримовга мурожаат қилидик.

Айни пайтда Тошкент шаҳрида 19 та, Тошкент вилоядатда эса 20 та яқин, республикамиз ҳуудудида 70 та маданий марказ фаолият кўрсатмоқда, — деди суҳбатдошимиз, — Тошкент корейс маданият жамиятининг йигилиши ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуганиевич Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласига багишланади. Чунки унда Президентимизнинг миллый масалага ҳамда миллый удум ва анъаналарни тиклаш, уларни ривожлантиришга оид фикрлари ҳам мушассамлашган.

Навбатдан суҳбатдошимиз Тошкент корейс маданий жамиятининг раиси Антон Васильевич Ли бўлди.

Бизнинг жамиятимиз 1989 йили тузилган бўлиб,

зилди. 22 январда эса илк бор «Кореянинг ҳалос этилиши» байрамини ўтказдик. Биз корейс ҳалқи бундай ғамхўрликлардан ниҳоятда миннатдормиз. Мана, марҳамат, ёнимда кимё фанлари номзоди, доцент Анастолий Александрович Ким ўтирибдилар. Уларнинг ҳам бу борадаги фикрларини эшитсан.

Биз бугун фикр билдираётган рисола мустақил Узбекистон Республикасининг тараққиёт йўлини белгилаб беради. Унда нафақат иқтисодий, балки миллий, маданий масалалар ҳақида ҳам атрофлича фикр юритилган. Рисолада ўзбек, корейс, ҳалқи деб эмас, балки республикамида истиқомат қилувчи ҳамма миллат ва килларига бутун бир ҳалқ сифатида қаралади. Уларнинг миллатидан, динидан қатъий назар тенг ҳуқуқлиги эътироф этилган. Биз бунинг учун республикамиз Президентидан ниҳоятда миннатдормиз.

Шу куни бўлиб ўтган илмий анжумандаги фалсафа фанлари доктори, профессор С. М. Хан, Узбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор В. В. Ким, иқтисод фанлари доктори, профессор В. А. Эм ва бошқалар ҳам сўзга чиқиб, рисола ҳақида ишларни таъкидлайди. Йигиланларга корейс санъаткорлари ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Н. РАФИҚОВ.

КЎЗГУДА АКС ЭТГАНДЕК

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ўзбекистон Президенти танлаган сиёсий ўйл тўғрилиги туфайли бизда тинчлик, хотиржамликини барқарорлиги кўзланган мақсадларга эришувимиздаги омил эканлиги фильм мазмунини ташкил этган.

Дарҳақиат, сўнги иккى йил ичидаги Ўзбекистонда ҳалқимизни бозор иқтисодиёт шароитида иккимой муҳофаза этиш учун Президент фармонлари асосида талайгина ишлар қилинди. Қишлоқларда неча юз минглаб оиласидар қўшимча томорқага, уй-жой қуриш учун ер участкаларига эга бўлдилар.

Кўз ўнгимизда қишлоқ иқтисодий жиҳатда қаддими ростлаб бормоқда. Фильмда турли миллат вакиллари,

Қ. РИЗАЕВ,
Тошкент шаҳар соғлиқини сақлаш бошкармасининг бошлиги, Ўзбекистон ҳалқ ионби.

ЖАМОА ҲЎЖАЛИГИДА ЯНГИ «ШАРҚ» БАНКИ

Тошкент районидаги Фуломмаҳмуд Абдуллаевномли жамоа ҳўжалиги қошида «Шарқ» банки иш бошилади. Ҳозирча бу банкка Гуломмаҳмуд Абдуллаевномли, Турғун Мирзаевномли жамоа ҳўжаликлиги ва яна бир корхона аъзобўлиб кирдилар ва ўз жамоатларини банкка қўйдилар. Банк хизматининг

самарали ва жамоатчилик учун ҳам, ҳўжаликлар учун ҳам катта қулалий келтириши табиийdir.

Дастлабки маълумотлар «Шарқ» банкига аъзо бўлиб кириш учун талабгорлар кўпаяётганлигидан да-лолат бермоқда.

Н. ИСАЕВ.

СОФ ҲАВО, ТИНИҚ СУВ, ТОЗА ТУПРОК УЧУН!

ТАБИАТВАИНСОН

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ТАБИАТНИ МУХОФАЗА ҚИЛИШ ҚУМИТАСИ САҲИФАСИ

ҲАҚҚОНИЙ, САМИМИЙ

ИСЛОМ АБДУГАНИЕВИЧ, СИЗГА ЯНГИ КУЧ-ГАИРАТ ТИЛАИМИЗ.

ТОШКЕНТ вилоят табиятни муҳофазаси қилиши кўмитаси жамоасида турли миљлат вакиллари — ўзбеклар, татарлар, руслар, украинлар, бошқирдлар, уйғурлар ва бошқа қатор миллатларга мансуб бўлган кишилар бир ёқадан бош чиқарib меҳнат кўлмоқдалар. Бизнинг ҳаммамизга Останкино телевиденисингин биринчи програмаси орқали Узбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуганиевич Каримов билан берилган сұхбат — телекўратув жуда маъқул бўлди. Чуни у ҳаққоний, қизиқарли ва самимий эди. Уни ҳамма ҳам тўла кўрамаганлиги афесусланди, яна бирор кўриши жуда истар эдик. Шунинг учун бизнинг яқдил илтимосимиз — бу кўрсатув яна такрорлансин.

Жамоамиз «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 1993 йил 7 январь сонидаги учча катта бўлмаган хабарни ҳам жуда илник кутиб олди, унда Президент топшириги билан давлат маслаҳатчisi Н. Умурзоқов, Обиджоновлар оиласини янги йил байрами билан табриклиш учун келганинг ҳақида ёзилади. Бу онлада мустақиллик кунидаги ўғил туғилди, унинг исмини Мустақил Узбекистоннинг биринчи Президенти шарафиға Ислом деб қўйдилар. Республикани раҳбарининг барча ўзбекистонликларга ва айрим бир кишига эътибори унинг ажойиб фазилатидар...

«... Энг катта ютуғимиз, яратганга минг-минг шукрлар бўлсанни, юртимиз тинч ва осойишта, ҳалқимиз

омонлика, меҳнат ва ижод билан банд, — дейилади унинг Узбекистон ҳалқига Янги йил табригига. — Шу заминда яшаётган ҳар бир инсон — миљлати, дини ва эътиқодидан қатъий назар — ватанимиз фарзандидир. Бизнинг куч-кудратимиз — яқдил эканимизда. Узаро дўстлик ва тотувлик барқарор бўлар экан, юртимизнинг ёруғ кунлари ва фаровонлиги шундай тез келажак».

Биз, Тошкент вилояти экологларига табиятни сақлаш ва унинг бойликларидан оқилона фойдаланиш ҳақида ғамхўрлик қилишдек хайрли вазифа юқлатилган. Биз Ислом Абдуганиевичнинг катта ғамхўрлиги ва фидокорона меҳнати учун чин қалдан миннатдорчиллик билдирамиз. Бизнинг республикамида табиятни муҳофаза қилишини яхшилаш тўғрисида катта ғамхўрлик қилаётганинг биламиш ва ҳис этамиз. Утган йили бу соҳа бўйича қабул қилинган бешта йирик қонунчилик ҳужжати шундан далолат берив туриди. Мустақил Узбекистон Президентига катта раҳмат, биз унга янги куч-гайрат ва мустаҳкам соғлиқ тилаймиз.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ТАБИАТНИ МУХОФАЗА ҚИЛИШ ҚУМИТАСИ ЖАМОАСИ.

Илм ва амалиёт ҳамкорлиги

«ЭКОХИМ» ЁРДАМГА КЕЛДИ

РЕСПУБЛИКА Фанлар Академияси ҳузурида ташкил этилган «Экохим» маркази жойларда экологик аҳволни яхшилашга самарали ёрдам бермоқда. Ҳўжалик ҳисоби асосида ишловчи билмий муассаса жамоаси таркибида шу соҳанинг етакчи мутахассислари бўлган олимлар, илмий ходимлар бор. Улар мижозларга малақали хизмат кўрсатишяпти. Шу сабабли буюртмачиларсони ортиб бормоқда.

Бу марказ мижозлари қаторига яқинда Қўйичирчиқ туманинди «Сирғали» ижара корхонаси ҳам қўшилди. Гап шундаки, бу корхона ҳар йили сувни керагидан ортиқча сарфлайди. Ундан пала-партиш фойдаланиш, сув оқадиган қувур тармоқларидаги мосламаларнинг носозлиги, сув сарфи устидан назоратнинг йўқлиги шунга олиб келди. Оқибатда оқава сувлар тозалаш иншоатлари қувватига нисбатан иккни ярим баравар ортиқ ҳосил бўларди. Бу кўпинча оқаваларнинг бир йўла кўп ҳажмда сув ҳавзалашиб оқиб тушишига олиб келарди. Бу билан табиятга катта зарап келтирарди.

Ижара корхонасининг мансабдор шахслари бир неча бор оғоҳлантирилдилар, жазоландилар, уларга жарималар солинди. Цех бошлиқларининг бири 300 сўм жарима тўлади. Корхонадан эса атроф-муҳитни ифлослантирганини учун 5680 сўм жарима ундириб олинди. Экологлар бир йил давомида учта текшириш ўтказдилар, лекин ишда буриш қилинмади.

Табият муҳофазачилари нинг қатъийлиги билан мажмуда раҳбарлиги «Экохим» маркази билан ҳамкорлик қилишга ўтди. Тузилган шартномага мувофиқ ижара корхонасининг тозалаш иншоатлари марказ иктиёрига 10 йил муддат билан берилди.

Марказ шу давр ичидаги оқаваларни тозалаш мажбуриятини ўз зиммасига олди. Бу ерда барча оқавалар чиқинидардан тозаланадиган тажриба қурилмаси ўрнатилди. Бунинг учун майда тўқилган маҳсус тўрлар, пресс-фильдер. Ушлардан фойдаланилади. Ушлардаги қолинган моддалар донадор қилинади ва қуритилади, натижада улар минерал ўғитга айланади. У ҳатто қўшимча даромад манбай бўлиши мумкин.

М. МАҲМУДОВ.

КОРХОНАНИНГ ЯНГИ БЎЛИМИ

ТОШОВУЛ луб заводи атроф-муҳитни кўп даражада ифлос қиливчи манба ҳисобланарди. Бундан унинг яқинидаги истикомат қилаётган оиласалар кўп азиат чекиши, атрофга таралаётган ёқимсиз ҳиддан норозилик билдирган вақтлари ҳам бўлган эди. Бир томондан табиятга зарар етказиш луб ишлаб чиқаришига хос «хусусият» оцибати бўлса, иккичини томондан корхона маъмурияти таркиб топган аянчи экологик аҳволни яхшилашга қаратилган дебарди ҳеч қандай чора кўрмас эди. Раҳбарларнинг бундай бефарқлиги жуда кўп марта танқидга учради, ҳатто моддий жазоланишларига ҳам сабаб бўлди.

Лекин, аҳвол эски ҳаммом, эски тослигича қолаверди. Ниҳоят заводни тўхатиш, уни ишлаб чиқариши экологик талаблар нормаларига яқинроқ иеладиган маҳсулот тайёрлашга қарор қилинди. Шундай қилиб бу ерда Ян-

гийўл мебель фабрикасининг филиали ташкил этилди. Бу иш қисқа муддат ичидаги амалга оширилди. Бинолар янги ишлаб чиқаришига мослаштирилди, ўнлаб турли хил асбоб-ускуналар ўрнатилди. Собиғ луб заводида меҳнат қилган кишиларнинг кўпчилиги янги, мебелчиллик касбларини ўрганиб олдилар ва ҳозирги кунларда янги корхонада ишламоқдалар.

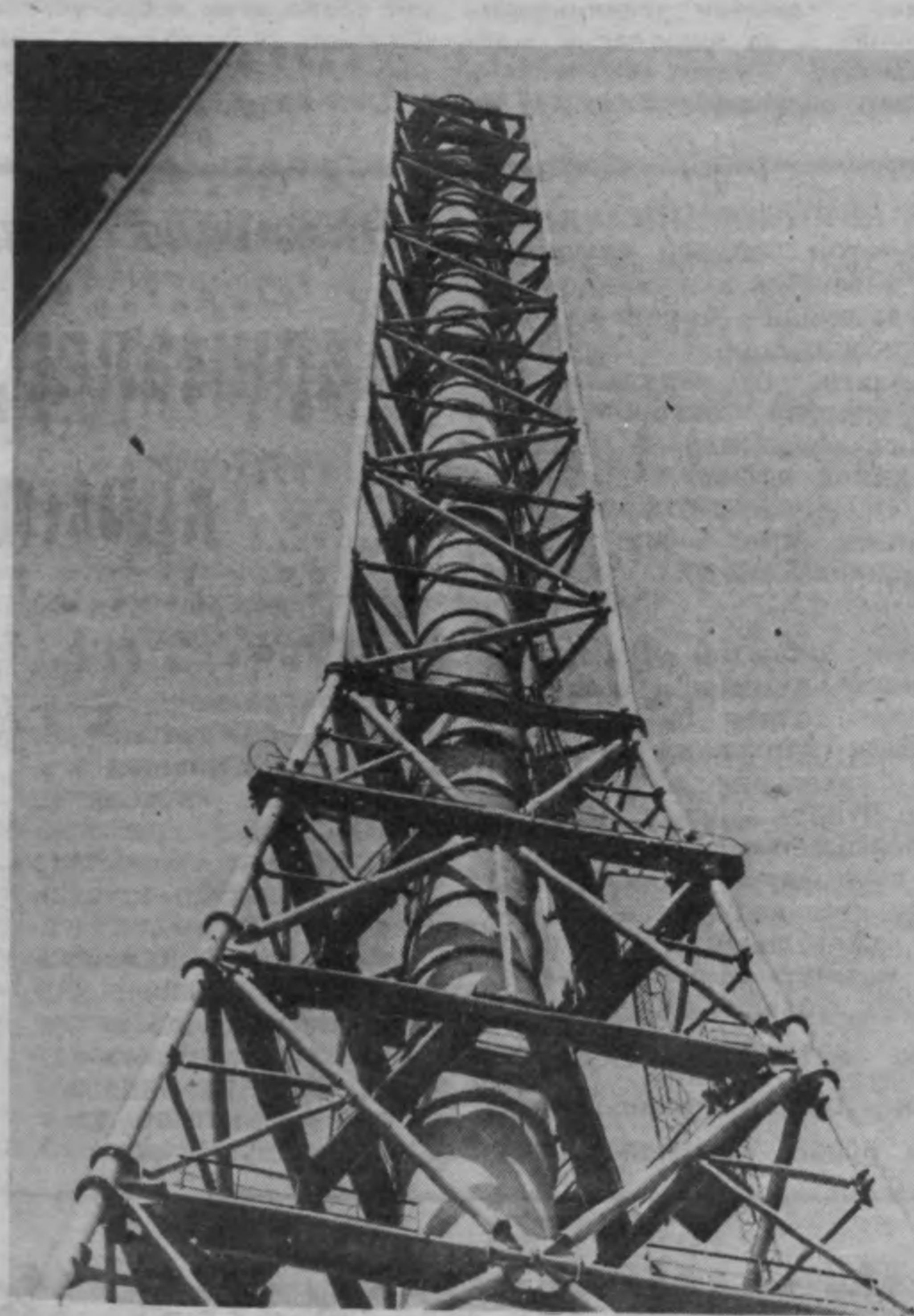
Энг муҳими завод ҳудуддаги экологик аҳвол тубдан яхшиланди. Ишлаб чиқариш участкаларида чангни ушлаб қолувчи қурилмалар ўрнатилди, табиятни муҳофаза қилишга ёрдам берувчи бошқа қатор тадбирлар амалга оширилди. Филиал жамоаси қатор ҳалқ иштепмоли маҳсулотлари ишлаб чиқариши ўзлаштирилди. Шундай қилиб, эски технологияси атроф-муҳитга катта зарар келтирган корхона ҳудуди экологик соғ бўлиб қолди.

Ш. ОБИДОВА.

УЛКАН ИНШООТ

ОЛМАЛИҚ кон-металлургия комбинатида яна бир йирик саноат ишлаб чиқариши — олтингугурт кислотаси цехи қуриб битказилганини ҳақида илгари хабар берилган эди. У бир йилда ҳалқ тўхжалиги эдтиёжи учун юзларчанинг тонна шундай қимматбадо кислота етказиб беради. Айни вақтда атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга ҳам салмоқли ҳисса қушади. У тўла ишга тушгач, мис эртиш заводида фойдаланмасдан ҳавога тарқалиб, унга зарар келтираётган олтингугурт ангидридини кескин камайтиради. Ҳар йили шундай заҳарли чиқиндининг ўн минг тоннадан ортиқоргини ушлаб қолади ва шу асосда кислота ишлаб чиқарди. Ушбу суратда шу иншоотнинг баланд дудбўрияни қуриб туриди.

Д. АҲМАД сурати.

• Табиат ва инсон

УЗБЕКИСТОН Республикасининг ўтган йил охирларида қабул қилинган «Ўзбекистон республикасининг табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонунида умумий таълим муассасаларининг барча турларида мажбурий экологик таълимни жорий қилиш низарада тутилади. Бизнингча, бу жуда тўғри кўрсатма бўлди. Уни ёш авлодни ҳар томонлама тарбиялаш билан шуғулланыётган муассасалар жамоати томонидан катта қониши билан кутуб олинганди.

Чунки, ҳозирги вақтга келиб атроф-муҳитнинг ифлосланиши даражаси жуда аянчли маррага етди. Унга бафарқ қараш, унинг олдини олмаслик хунук оқибатларга олиб келиши, ҳозирги яшаш турган инсонлар саломатлигига пурт етказилик, келажак авлоднинг мажрух майиб бўлишига олиб келиши мумкин. Буни эндиликда ҳамма тушуни турбиди. Шунинг учун экологик ахволнинг янада ёмонлашишига йўл қўймаслик чораларини кўришга астойдил киришилмоқдаки, буни фақат табриклиш мумкин.

Ёш авлодни табиатни эъзозлаш, унга зарар етказмаслик, ардоқлаб муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш юзасидан белгиланган катта режаларни амалга оширишга мактаблар қатори мактабдан ташқари муассасалар ҳам ўз ҳиссаларини қўшишлари керак. Бу Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг республика экология-табиатшуносик маркази жамоаси зиммасига ҳам маъсъиатли вазифалар юклади. Марказимизда ўқувчилар муайян дарражада экологик таълим оладилар. Бу

ЁШ АВЛОД ҚАЛБИДА МЕХР УЙФОТСА...

ерда улар билан бирга олиб борилаётган барча ишлар шу мақсадга қаратилгандир. Ўқувчилар ўнлаб тўгаракларда турли жониворларни парвариш қилиш, ўсимликларни ўстириш, дарахтларни ўсиш «сиirlарини» ўрганиш билан шуғулланадилар. Қисқаси, табии таврни мавжудотнинг турли-туман томонлари билан ошно бўладилар.

Ёшларни экологик тарбиялаш, уларга шундай билим бериш, табиатни эъзозлаш бўйича кўнкимлар ҳосил қилиш юзасидан олиб бораётган ишларимиз ўналишлари турли-тумандир. Ҳайвонот ва ўсимликлар дунёсининг маълум намуналарини парвариш қилиш, ётиштириш, ўстириш билан шуғулланадиган тўгаракларга қатаётган ёшлар. Ўқувчилар табиатнинг назарий асосларини ва унда содир бўладиган ҳодисаларнинг қонунийлигини ўргандилар. Уларда табиат ва жамиятнинг ўзаро алоқаси ва бир-бирига боғлиқлиги ҳақида дунёқараш шакллантирилади. Бундан ташқари, шахснинг аҳлоқий, маънавий ва эстетик сифатларини тарбиялашга, табиатга зинҳор зарар етказмаслик каби олийжаноб фазилатларни

шакллантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Табии тойликларни сақлаш ва кўпайтиришга қаратилган амалий кўнкимларни кучайтиришга ҳаракат қилинмоқда.

Ёш табиатшуносар станцияларининг тармоғи эса анча кенг, пойтахт вилоятимиз шаҳарлари ва тармоқларида қатор шундай мусасалар ишлаб турбиди. Республикаизда уларнинг сони 118 тага етди. Уларда 4228 та тўгарак ташкил этилган. Бу тўгаракларда сал кам эллик минг талаба табиатшуносик билан шуғулланади. Улар ихтиёрига бериб қўйилган ер майдони ҳам каттагина — 40 гектарга яқин. Ўқувчилар ажратилган ер участкаларида деҳқончилик, гулчиллик би-

чиликка меҳр қўяётган ўқувчиларнинг ҳам эҳтиёжлари қондирилган. Улар ихтиёрида 14 та асалари уяси бор. Ёттига паррандачилик фермаси ишлаб турбиди. Шу билан бирга экологик ўналиши ўқувчилар оромгоҳлари ҳам ташкил этилган. Ҳозирча иккита шундай жой бор. Уларда ўнлаб ёш табиатшуносар тўгараклари фаолият олиб бормоқда.

Амалиёт шуни кўрсатмоқдаки, ўқувчиларда экологик билимларнинг, экологик маданиятнинг шаклланниш жараёнининг самара-дорлиги кўп жиҳатдан мактаблар, олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот институтлари, ўқитувчилар малакасини ошириш муассасалари, жамоатчиликнинг бу ишдаги

дарслар ўтиш ва бошқа шу каби иш шаклларидан фойдаланишга тобора кўпроқ аҳамият бермоқдамиз.

Болаларнинг экологияга бағишиланган турли ташкил ишларда фаол иштирок этишлари ҳам экологик тарбия таъсирини оширишга хизмат қиласди. Ўқитувчиларни тарбиячиларимиз, тўгараклар раҳбарлари ўз фоалиятларида буни алоҳида ҳисобга олмоқдадар. Шу туфайли ёш табиатшуносар экология муаммоларига бағишиланган турли хил конференция ва йигилишлар, табиатни муҳофаза қилиш бўйича уюштирилган кўргазмалар, кўриклар, танловларда фаол қатнашмоқдадар, экология масалалари бўйича рефератлар ҳимоя қилмоқдадар.

Экологик таълим самара-дорлигининг ошишида тўгараклар раҳбарларининг маъласи, билимдонлиги, маҳсуслари қатори барча фанлар асосларини пухта билиши мухимдир. Шуни ҳисобга олиб, улар экологик тарбиянинг илгор усулларини, тажрибаларини мунтазам ўрганиш борилларни учун кулаги шароитлар яратиб бериш даркор. Чунончи ҳамкасларнинг иш тажрибасини ўрганиш юзасидан семинарлар уюштириб туриш лозим. Биз бундан бўён мутасаддиларнинг ёрдамига суюниб, шундай ишни кенгайтириш йўлидан борамиз.

Яқинда Марказий Осиё Республикалари ёш табиатшуносар марказий станциялари вакилларининг экологик тарбия иши бўйича ўзаро тажриба алмашшига бағишиланган учрашиби бўлиб ўтди. Унда ҳамкорликни ҳар томонлама кучайтиришга қаратилган шартнома тузилди. Бу шартномага амал қилиш ишимизга фақат ёрдам беради.

Марказимиз ходимлари республика ўқувчиларининг экологик тарбиясини яхшилашга кўмаклашини ўзларининг муқаддас бурчлари, деб биладилар. Биз бу соҳадаги барча ишларимизни «Ўзбекистон Республикасининг табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонунида ёш авлодни табиатга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялаш бўйича қўйилган ва-зифалар асосида олиб борамиз.

О. МАЖИДОВА,
Ўзбекистон ўқувчилари республика экология-табиатшуносик маркази директори.

● ВИЛОЯТИМИЗДА ёш табиатшуносарнинг фаолиятига бағишиланган кўргазмалар ташкил этиб турни юхши анъана бўлиб қолган: Ушбу суратлардаги лавҳалар ҳам шундай кўргазмаларнинг бирда олинган.

СУФОРМА ЕРЛАР КЕНГАЯДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ тупроғини олтинга қиёс қилишлари бежиз эмас. Унга фақат сув бўлса бас, қўшиқларда айтилганидек, тупроқка чўп тикиб қўйсанг ҳам кўкариб кетади. Ҳамма гап сув етказиб беришда. Бизнинг вилоятимизда, жумладан Юқоричирик туманида ҳам шундай ерлар бор. Қорасув дарёсининг чап соҳилида сув келишига мунтазир бўлиб ётган ўнларча гектар майдонлар яқинда оби ҳаёт билан таъминланади.

Бунинг учун Паркент бош канали қурилмоқда. Уни барпо этиш ишлари охирига яқинлашмоқда. У ишга туш-

шакллаштиришга қараш қўмитаси фан-техника тараққиети ва тарғибот бўлими ҳамда «Тошкент ҳақиқати» ходимлари тайёрлашган.

Каналнинг ишга тушунишни янги сугорма ерлар ҳажми иккиси баравар кенгаяди. Янги ўзлаштирилган майдонларда пахта, сабзавот маҳсулотлари етиширилди, чорвачиликни ривожлантиришга учун янги неғиз ташкил этилади.

Дастлабки режаларга қараганда сабзавот, полиз экинлари, картошка ва илдизмевали экинлар экиладиган майдонлар 8—10 баравар ортади. Мевалар ва узум етиштиришнинг 8—12 марта ошиши назарда тутилган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳам сизиларни даражада кўйишиди.

М. ҲАМИДОВ.

КИШИЛАРГА ҲУЖУМ ҚИЛМОҚДА

● РУМИНИЯ ўрмонларида айиқлар кўпайиб кетди. Улар ҳатто кишиларга ҳам ташланмоқда. Биргина ўтган йили шундай воқеа 80 марта содир бўлди, беш киши тилка-пора қилиб ташланди.

Шу ҳақда хабар берган, Боннда нашр этилуви «Бильд» газетаси бундай аҳволни изоҳлар экан, айиқлар сони керагидан кўпайиб кетганлигини сабаб қилиб кўрсатади. Экспертлар Руминия учун энг кўп билан 4300 та шундай ҳайвон етари, деб ҳисобламоқдадар. Ҳозир эса уларнинг сони 7 мингтадан ҳам ошиб кетган. Чунки, Чаушеску ўз вақтида оддий кишилар учун айиқларни ов қилишини ташланди.

қиқлаб қўйган, бунга маҳаллий амалдорлар учун имтиёз сифатида руҳсат берилган. Улар эса маймоқларни отиб ўлдириш билан керагида миқдорда қолишини таъминлай олмаганлар. Оқибатда айиқлар кўпайиб, фожеали ҳодисалар тез-тез содир бўладиган бўлиб қолди.

**БОЛАЛАР ЧАП ТОМОНГА,
ҚИЗЛАР ҮНГГА**

● ТЕХРОН ҳодимларининг яқинда чиқарган қарорига мувофиқ эркаклар ва аёллар Эрон пойтахтида қатнаётган 6300 та шаҳар автобуси салонининг турли томонида туришга мажбурдилар.

Гўзал жинс вакиллари автобуснинг олд қисмини, кучли жинс вакиллари эса орқа томонини эгаллашлари керак. Бельгияда чиқадиган «Суар» газетасининг хабар берисича, ўттада ҳечандай тўсиқ бўлмайди. Бироқ, эркаклар ва хотин-қизлар «аралашиб» кетмасликлари учун улар ўртасида тартиб посбончиси турди. У ҳатто автобусда ҳам аҳлоқий ва диний таомилларга рион қилинини назорат этади.

* Узбекистон Республикаси
Олий судида

Узбекистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатнинг Р. Алиникулов раислигига бўлиб ўтган очиқ мажлисида мамлакатимиз Адлия вазирлигининг «Бирлик» ҳалқ ҳаракати фоалиятини тұхтатиш түрнисидаги тақдимомаси кўриб чиқди.

1991 йилнинг 11 ноябринда расман рўйхатга олинган бу ҳаракат ўз низомига талай яхши ниятларни зирк этган эди. Яъни, мамлакатимиз Конституцияси ва қонулари асосида иш юритади; давлат, ҳукумат, сиёсий ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатади; зўравонлик ва адватни қоралайди, жамоат тартибининг бузилишига қарши фаол курашиди.

Аммо ўтган мuddат шунни кўрсатдик, ҳаракат аҳли, айниқса, унинг раҳбарлари, андиша билан айтганда, низомда қайд этилган талабларга доим ҳамрио қилишмади.

Қонуга зид бундай хатти-ҳаракатлар нималарда намоён бўлди? Бу ҳол мамлакатимиз билан Россия Федерацияси ўтасида ўзар дўстлик ва ҳамкорлик түрнисида имзоланган шарт-

номанинг Россия Федерацияси Олий Кенгашида ратификация қилиниши арасида айниқса кўзга ташланди. «Бирлик» ҳалқ ҳаракати ҳамраси Абдураҳим Пўлатов Москвалик айрим «ҳамфир»лари билан бирга бу шартноманинг Россия Федерацияси Олий Кенгашида ратификация қилинмаслиги учун кўп урингани сир ўмас.

Ушбу шармандали хатти-ҳаракатга ҳуқуқ-адлия нуқтаи назаридан ўмас, оддий инсон, ўзбек элининг фарзанди сифатида ёндошайлик. Неча ўн йиллардан бўён истибод зулми остида эзилиб келган юрт бўгун ниҳоят мустақилликка эришиб, кўксига эрк шамоли теккан ва жаҳоннинг ийрик мамлакатларидан биро билан тенг туриб ҳамкорлик қилингани кирицган экан, бундан қувонмайсанми! Халқпарвар, ватанпар-

ваз ва инсонпарвар бўлсанг, шартномада муҳрланган эзгу аҳду паймонларнинг тезроқ амалга ошиши учун курашмайсанми!

Йўқ, шиори — бирлик, номи ҳалқ ҳаракати бўлган ташкилот раҳбарлари бунинг аксини қилдилар ва қилмоқдалар. Лекин улкан ложомотивни йўлига чириган чўп ташлаб тўхтатиб бўлмайди — шартнома ҳар иккни мамлакат ҳалқ ноиблари томонидан деярли бир овоздан кўллаб-куватланид!

Собиқ итилоғининг турли бурчакларида ҳар хил ниҳолар чиқиб, қон тўқилётган, ўн минглаб одамлар қурбон бўлиб, юз минглаб кишилар қочқинликда сарсон-саргардон кезаётган нотич замонда она юргига, ҳалқига, миллатига ҳам билиб-бilmай шундай кулфатларни соғинган шахсни ким деса бўлади? Пок нияти одам, машҳур «Бирлик»чи Ёдгор Обидовга ўхшаб, кўшини Тоҷикистонда жанжал кўлиб турган бир кезда Душанбега бормаган, демократияни қалоқон қилиб майдонга чиқсан оломоннинг кўрнона ҳатти-ҳаракатларини

«ўзбек ҳалқи номидан» кўллаб-куватламаган бўлур эди.

Суд мажлисида «Бирлик» ҳалқ ҳаракати намояндаларининг «Бирликка» ва «Аҳилликка» чорловчи бундай фаолиятларига доир яна талай мисоллар қайд этилди. Ўтган бир йилдан зиёдроқ вақт мобайнида ҳаракат аъзоларидан 166 киши маъмурӣ жавобгарликка тортилгани, 20 кишига нисбатан жинон иш қўзғатилгани, шулардан уч киши судланганни ҳам бор гап. Ҳаракат фаоллари 27 марта бурухат этилмаган митинг ва намойишлар ўюстиришган.

«Бирлик» ҳалқ ҳаракатининг айрим аъзолари мамлакатимиз Президентини очиқ-ошкор ҳақорат қилгани учун ўзбекистон Республикаси жиноят мажмуи 194-4 моддасининг 2-қисми билан жинон жавобгарликка тортилган.

Ана шундай ножоиз ишлари билан кўпчиликнинг гоҳ гашини, гоҳ газабини келтириб юрган бу «серҳаракат» бирорадарларимизга қараб ўйлайсиз: уларнинг асл муддаолари нима? Кимлар-

нинг манфаатини ҳимоя этишмокда? Аён бўладники, вужудларида — аламзадалик, кўнгилларида — ҳалқнинг бурнини қонатиб бўла-са-да, ҳокимиятни қўйга олиш. Уларни бунга рағбатлантираётган, яъни юрти-мизда низо, қаҳатчилик, бошбошдоқлик авж олишидан манфаатдор кучлар эса йўқ ўмас. Замини бой, эли меҳнаткаш, ицлими мўтадил мамлакатга тамшаниб қаровчилар ҳамиша бўлган. Бу кучлар «Ватанпарвар»ларни маблаг билан тъминлаётгани, хорижда бошпана бериб, бағрига олётгани ва айни пайтда «Бирлик»чилар номидан, тилидан ўз манфаатлари йўлида ташвиқот юргизаётгандар ҳам сир ўмас. «Бирлик» раҳбарлари ана шундай кучлар қўлида қўйғироқ бўлиб қолаётгандарини билишарманкан!

Суд ҳайъати «Бирлик» ҳалқ ҳаракати номидан 1, 2, 1.3, 2.18-бандларни бузганини қайд этиб, унинг фаолияти вақтинча — уч ой тўхтатилсин, деган қарор қабул қилди. Бошқача айтганда, ҳаракат раҳбарлари га мавжуд хато-камчиликларини таҳлил қилиш ва уларни бартараф этиш учун сўнгти имкон берилди.

левизион бадний фильм. 1 ва 2-сериялар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 8.00 Ҳабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишнлармон кишилар даври.
8.50 «Қор — менинг таҳдирим» (Норильсь. Йиллар. Одамлар). Кўп серияли телефильм. 6-серия.
9.50 Параллеллар. «Ўзлигига майтиши». 10.05 Ишдан бўш пайтингизда. «Кўлни бер дўстим». 10.20 «Арт-обстрэл». 11.20 Мусиқа йирин планди. «Пианиночи Владимир Бунин билан учрашув». 11.50 «Репортёр». 12.05 Кундузги санс. «Иможен». Кўп серияли бадний телефильм. 5-серия.
13.30 «Менинг планидамнинг охангига». 13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масалас». 14.05 Эълонлар. 14.10 «Кузирхоним». 14.40 Мультн-пульти. 14.50 Тенис бўйича Австралия очиқ чемпионати. Мельбурндан кўрсатилади.
15.45 Бизнеснинг обиқа туриши. «Ракамлар». 16.15 Янгилниклар. 16.30 «Рост» студияси. «Айбот-92». 1-қисм. 17.00 Трансрөсэфир. «Европа-Осиё». 17.45 Криминал ҳабарлар экрани. 17.55 Эълонлар.

18.00—22.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 22.00 Ҳабарлар.
22.20 «Юлдузлар билан сұхбатда». 22.25 Душанба нуни детектив. «Иможен». Кўп серияли бадний телефильм премьераси (Франция). 6-серия.

ликлар.
01.40 «Шадар тағсилотлари». Телевизион бадний фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 8.00 Ҳабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишнлармон кишилар даври.
8.55 Трансрөсэфир. «Сөвги кўчиги». 9.40 Владимир Висоцкийнинг 55 йиллигига багишиланган кўрсатув.
10.25 Ҳунаратли кинопанорама.
11.50 Кундузги санс. «Иможен». Кўп серияли бадний телефонльм. 6-серия.
13.20 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонақи клуби». 13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масалас». 13.55 «Жентльмен-шоу». 14.25 Мультн-пульти.
14.35 Тенис бўйича Австралия очиқ чемпионати. Мельбурндан кўрсатилади.
15.30 «Талебиржая». 16.00 Янгилниклар.
16.15 «Агар сиз...». 16.45 «Трансрөсэфир». 17.30 «Тилла новдас». 18.00—22.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 22.00 Ҳабарлар.
22.20 «Юлдузлар билан сұхбатда». 22.25 Эълонлар.
22.30 «Асли ҳолича...». 23.25 Санкт-Петербург. «Рождество зибати». (Давоми келгуси сонда).

СҮНГИ ИМКОН

Узбекистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатнинг Р. Алиникулов раислигига бўлиб ўтган очиқ мажлисида мамлакатимиз Адлия вазирлигининг «Бирлик» ҳалқ ҳаракати фоалиятини тўхтатиш түрнисидаги тақдимомаси кўриб чиқди.

1991 йилнинг 11 ноябринда расман рўйхатга олинган бу ҳаракат ўз низомига талай яхши ниятларни зирк этган эди. Яъни, мамлакатимиз Конституцияси ва қонулари асосида иш юритади; давлат, ҳукумат, сиёсий ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатади; зўравонлик ва адватни қоралайди, жамоат тартибининг бузилишига қарши фаол курашиди..

Аммо ўтган мuddат шунни кўрсатдик, ҳаракат аҳли, айниқса, унинг раҳбарлари, андиша билан айтганда, низомда қайд этилган талабларга доим ҳамрио қилишмади.

Қонуга зид бундай хатти-ҳаракатлар нималарда намоён бўлди? Бу ҳол мамлакатимиз билан Россия Федерацияси ўтасида ўзар дўстлик ва ҳамкорлик түрнисида имзоланган шарт-

номанинг Россия Федерацияси Олий Кенгашида ратификация қилиниши арасида айниқса кўзга ташланди. «Бирлик» ҳалқ ҳаракати ҳамраси Абдураҳим Пўлатов Москвалик айрим «ҳамфир»лари билан бирга бу шартноманинг Россия Федерацияси Олий Кенгашида ратификация қилинмаслиги учун кўп урингани сир ўмас.

Ушбу шармандали хатти-ҳаракатга ҳуқуқ-адлия нуқтаи назаридан ўмас, оддий инсон, ўзбек элининг фарзанди сифатида ёндошайлик. Неча ўн йиллардан бўён истибод зулми остида эзилиб келган юрт бўгун ниҳоят мустақилликка эришиб, кўксига эрк шамоли теккан ва жаҳоннинг ийрик мамлакатларидан биро билан тенг туриб ҳамкорлик қилингани кирицган экан, бундан қувонмайсанми! Халқпарвар, ватанпар-

ваз ва инсонпарвар бўлсанг, шартномада муҳрланган эзгу аҳду паймонларнинг тезроқ амалга ошиши учун курашмайсанми!

Йўқ, шиори — бирлик, номи ҳалқ ҳаракати бўлган ташкилот раҳбарлари бунинг аксини қилдилар ва қилмоқдалар. Лекин улкан ложомотивни йўлига чириган чўп ташлаб тўхтатиб бўлмайди — шартнома ҳар иккни мамлакат ҳалқ ноиблари томонидан деярли бир овоздан кўллаб-куватламаган бўлур эди.

Суд мажлисида «Бирлик» ҳалқ ҳаракати намояндаларининг «Бирликка» ва «Аҳилликка» чорловчи бундай фаолиятларига доир яна талай мисоллар қайд этилди. Ўтган бир йилдан зиёдроқ вақт мобайнида ҳаракат аъзоларидан 166 киши маъмурӣ жавобгарликка тортилгани, 20 кишига нисбатан жинон иш қўзғатилгани, шулардан уч киши судланганни ҳам бор гап. Ҳаракат фаоллари 27 марта бурухат этилмаган митинг ва намойишлар ўюстиришган.

«Бирлик» ҳалқ ҳаракати номидан 1, 2, 1.3, 2.18-бандларни бузганини қайд этиб, унинг фаолияти вақтинча — уч ой тўхтатилсин, деган қарор қабул қилди. Бошқача айтганда, ҳаракат раҳбарлари га мавжуд хато-камчиликларини таҳлил қилиш ва уларни бартараф этиш учун сўнгти имкон берилди.

левизион бадний фильм. 1 ва 2-сериялар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 8.00 Ҳабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишнлармон кишилар даври.
8.50 «Қор — менинг таҳдирим» (Норильсь. Йиллар. Одамлар). Кўп серияли телефильм. 6-серия.
9.50 Параллеллар. «Ўзлигига майтиши». 10.05 Ишдан бўш пайтингизда. «Кўлни бер дўстим». 10.20 «Арт-обстрэл». 11.20 Мусиқа йирин планди. «Пианиночи Владимир Бунин билан учрашув». 11.50 «Репортёр». 12.05 Кундузги санс. «Иможен». Кўп серияли бадний телефильм. 5-серия.
13.30 «Менинг планидамнинг охангига». 13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масалас». 14.05 «Кузирхоним». 14.40 Мультн-пульти. 14.50 Тенис бўйича Австралия очиқ чемпионати. Мельбурндан кўрсатилади.
15.45 Бизнеснинг обиқа туриши. «Ракамлар». 16.15 Янгилниклар. 16.30 «Рост» студияси. «Айбот-92». 1-қисм. 17.00 Трансрөсэфир. «Европа-Осиё». 17.45 Криминал ҳабарлар экрани. 17.55 Эълонлар.

18.00—22.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 22.00 Ҳабарлар.
22.20 «Юлдузлар билан сұхбатда». 22.25 Душанба нуни детектив. «Иможен». Кўп серияли бадний телефильм премьераси (Франция). 6-серия.

ликлар.
01.40 «Шадар тағсилотлари». Телевизион бадний фильм. 1-серия.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 8.00 Ҳабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишнлармон кишилар даври.
8.55 Трансрөсэфир. «Сөвги кўчиги». 9.40 Владимир Висоцкийнинг 55 йиллигига багишиланган кўрсатув.
10.25 Ҳунаратли кинопанорама.
11.50 Кундузги санс. «Иможен». Кўп серияли бадний телефонльм. 6-серия.
13.20 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонақи клуби». 13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масалас». 13.55 «Жентльмен-шоу». 14.25 Мультн-пульти.
14.35 Тенис бўйича Австралия очиқ чемпионати. Мельбурндан кўрсатилади.
15.30 «Талебиржая». 16.00 Янгилниклар.
16.15 «Агар сиз...». 16.45 «Трансрөсэфир». 17.30 «Тилла новдас». 18.00—22.00

ТУРКИЯ—УЗБЕКИСТОН

«ШИШМАНО-ГУЛЛАРИ»

МЕБЕЛЛАРИ

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Мустафо Камол Ота Турк кӯчасида куни кечаки Туркияниң «Шишманогуллари» халқаро ўрмон саноати фирмасига қарашли мебель магазини очилди. Уз маҳсулотлари билан халқаро миқёсда машҳур бўлган мазкур фирма ёғочни қайта ишлаш саноати бўйича жаҳонда 3—5-ўринларни эгаллаб турбиди.

— Узбекистон билан Туркия ўртасидаги иқтиносий алоқаларни янада кенгроқ ривожлантиришга фирмамиз ҳам ўз улушини қўша бошлаганидан хурсандмиз,— дейди «Шишманогулларининг республикамиздаги вакили Умар Фаррух.— Ниятимиз нафақат мебеллар келтириб сотиш, балки яқин орада Узбекистон ҳудудида кўшма корхоналар ҳам очишдир. Тўғри, ҳозирда Хоразм вилоятининг Гурлан районида Уз-А-Турк номли жинси матосидан маҳсулот чиқаридиган кўшма корхонамиз мавжуд. Лекин ўрмон саноати, яъни мебель соҳасидаги амалий ишларимизни энди гина ѹйла кўйяпмиз.

«Шишманогуллари»нинг Германия, Болгария, АҚШ, Жазоир, Қозогистон, Туркменистан, Россия, Чили, Канада каби мамлакатларда ӯз вакильхоналари борлигидан ҳам унинг жаҳондаги мавзеини сезса бўлади.

Магазиндаги маҳсулотларни турлари, нархи ва сотилиши ҳақида фирманинг Узбекистон томонидан вакили Носир Муҳаммаджонов сўзлаб берди.

— Ҳозирча бу ерга асосан офис, қабулхона учун мебеллар, иш столлари, диван, креслолар келтирилган. Яқин орада мемонхона, турар жой ва ётоқоналар учун мебеллар келади. Нархига келсак, анча киммат. Чунки йўл ҳарражатларининг юқорилиги ҳаммамизга мавжум. Агар ниятларимиз амалга ошиб, кўшма корхонани йўлга кўйиб олсан, аминманки, нархлар ҳам пасарди. Мебелларнинг сифати, кўриниши, шакллари эса, ҳавас қиласа арзигулидир.

Ш. РУСТАМОВ.

Муҳаррир ўринбосари
С. Ф. МУСАЕВ.

нишган бўлиб, келгусида бу ёшлардан умид катта.

Ёшлар касбга йўлловчи фанлар — физика, математика, кимё ва биология бўйича ўқитилмоқда. Уларга олий ўқув юртларида бой таҳриба ортирган ўқитувчилар дарс беришашти. Машгулотлар ўзек тилида олиб борилаетир.

Мазкур ихтисослашган мактаб қошида инглиз тилини чукур ўрганиш маркази ҳам ишлаб турибди. Компьютер синфи ўқувчиларнинг энг севимли дарсонасиға айланиб қолтан. Ахир замонавий компьютерлар билан ишланиши ҳам орзу қилмайди, дейсиз. Ахир бу ақлли, ҳисобдон аппаратлар келајак иш қуоролидир. Яна бир янгилик шуки, мактаб талабаларига тикиш-бичиш ишлари, тўкиш асосларини ўргатиш юзасидан бу ерда турли тўгараклар ташкил этилган.

Янги ўқув йилидан бошлаб гимназияда таълимтарбия ишлари энг қўйи биринчи синфдан то ўн биринчи синфгача янги режа бўйича олиб борилади. Ўқишига киравчилар юқорида таъкиданганидек, яна танлов асосида сайлаб олинади. Унда райондаги жами 20 мактабнинг ҳаммаси иштирок этади.

Шу кунларда колхоз гимназияси ёнида катта қурилиши ишлари олиб борилмоқда. У интернет биноси бўлиб, бу ерда районнинг олис қишлоқларидан келган болалар яшашади.

Х. НОСИРОВ.
СУРАТДА: гимназиянинг компютер хонасида машгулот пайти.

А. ЗУФАРОВ олган сурат.
(ЎЗА).

• Ўртачирчиқдан хушхабар •

ҚИШЛОҚДА БИРИНЧИ ГИМНАЗИЯ

МЕН сизга ростини айтсан, ажойиб бир замонда яшаттанимиз аниқ ва бунга сира шубҳа йўқ. «Эскилик» билан «янгилик» ўртасида кураш кетаяпти.

Шундай бўлса-да, кўнгиллар нимагадир ва нимандандир таскинда. Одамлар эртаниги кунга, истиқболга ишонишади. Балки, бу — мустақилликка эришганимиз, юртимиз узра истиқлол шабадас эсаётгани шарофатидир.

Ха, бу — аслида ғолиблик шуури. Янгилик ҳамиша енгган, ҳақиқат қарор топган. Бугун ҳам ана шу ҳаёт фалсафаси устивордир. Куюн кечак ўртачирчик районидаги «Роватак» жамоа ҳўжалигига — қишлоқда биринчи гимназия очилди.

— Қизик, қишлоқда-я? — дейсизми.

— Ҳа, худди шундай!..

Кейинги вақтларда матбуот саҳифаларида «лицеи», «гимназия» ва шунга ўхаш «архайн» сўзлар тез-тез учрайдиган бўлиб қолди. «Бу ишма ўзи? Утмишга қайтиш ёки сингинши?» — деб сўрайсиз. Йўқ, бу ўтмишга қайтиш эмас, балки, мавнавий қадриятларимизнинг тикланишидир. Бу дастлабки маърифий қадамларимизгинадир, холос.

... Гимназияда ҳозир 120 нафар юқори синф ўқувчичиси иктидорли ёшлар таълим оляпти. Улар имтиҳон қилиб кўриш услуби асосида сайлаб оли-

ди. Ўқиб, агроном бўлиб қайтиб келгач, ўз қишлоғидаги ягона йирик қишлоқ ҳўжалик жамоасида аввал бош агроном, сўнг раис бўлиб ишлаган йилларида ҳам, кейинроқ тоғлиқ бўватта туманга раҳбар бўлиб кетганида ҳам Туятошу, жилга асло ёдидан кўтарилигани йўқ! Вақт топди де гунча қояға юргулди, жилгадан ҳовуч-ҳовуч сув ичади.

қоянинг жимгина сўзлаганларини юрак-юрагидан хисқилади.

Яна йиллар ўтди. Мана тўқсон ёшли мўътабар бобо асо тутган ҳолатда Туятош ёнида турибди. Тош билан, қоя жилга билан сўйлашмоқда:

— Эй, менинг Туятошим! Сен мангусан, бизлар келиб кетувчи. Сенинг ҳузурингга кимлар келиб-кимлар кетмаган?! Ешиңг мингдадир, балким ўн мингдадир. Бу ўзингагина аён. Кўзларимдан нур кетди, белларимдан кувват. Энди сенинг ҳузурингга келишга-да мадориметишишмаяпти. Илтимосим, эй қоя, мени ҳам ёнингга ол! Мозорим сенинг ёнингда тўғриланб бўлсин! — деб бобо тош олдида тиз чўқди. Шу пайт тошдан нидо чиқди:

— Эй, инсон, тиз чўқма, тур ўрнингдан! Мен тиз чўқканларни ёқтирамайман! Тик туриб яшаганлар олис яшайдилар. Мен ўзим бир марта эмаклаб тиз чўқканману, қайта тура олмаганман. Гапнинг лўндини айтсан, ўша тиз чўқкан кунни ўлганим. Сен эсанг ҳали узоқ-узоқ яшашинг керак! Тиз чўқдингни, ўша кунни ўлганинг! Тур, тур!

Мирзиёд бобо тик турди. Қояни силаб-сийпалаб қишлоғига сүқ билан узоқ тикилди. Қишлоқ ўша-ўша. Қоя ўша-ўша. Жилга ўша-ўша жилдириарди. Умр эса ўтиб борарди...

наси қониб маза қиласи. Бу қояни, бу жилғани, улкан ўлкамизнинг бир бўлгани билан бу жойларни бир умр севиб қолиши аниқ.

Мирзиёд ҳам эсини танибдик, шу қоя қошига ҳар куни келади. Болалигида Туятош этакларига туваш қир-адирида мол боқарди, тенгқур дўстлари билан чиллак ўйнари, баҳор келди дегунча варрак учирарди. У айниқса, Туятош ёнидаги ясси тошга ўтириб она қишлоғига тўйиб-тўйиб боқиши ёқтиради. Болалиги ҳам шу қоя остида ўтган, ўсмурлиги ҳам, Фақат беш йил шаҳарга ўқишига кетди-ю, соғингани, қўмасигани Туятошу унинг ёнидаги оқиб ўтувчи жилга бўл-

ди. Салом, қадрсоним! — дейди қояни кафтлари билан силаб-сийпалаб.

Қоя эса ўша-ўша — чўк тушиб ётаверади, жилга ҳам ўша-ўша оқиб кетаверади. Болалигида қандай бўлган бўлса, ҳозир ҳам ўша-ўша. Йигитлигига қандай бўлган бўлса, ҳамон ўша-ўша.

Ипларни қувалаб йиллар ортидан йиллар келди: умр ўтаверди. Мирзиёд бу қоя қошига олтмиш ёшга тўлган куни ҳам келди. Қоя билан дардлаши, сўйлашди. Етмишида ҳам келди, саксонида ҳам. У энди кек-сайиб, мункайиб қолганди. Қоя эса ўша-ўша, жилга эса ўша-ўша. Мирзиёд ота жилганинг шилдираганидаги айтган гапларини тушунади,

нишган бўлиб, келгусида бу ёшлардан умид катта.

Ёшлар касбга йўлловчи фанлар — физика, математика, кимё ва биология бўйича ўқитилмоқда. Уларга олий ўқув юртларида бой таҳриба ортирган ўқитувчилар дарс беришашти. Машгулотлар ўзек тилида олиб борилаетир.

Мазкур ихтисослашган мактаб қошида инглиз тилини чукур ўрганиш маркази ҳам ишлаб турибди. Компьютер синфи ўқувчиларнинг энг севимли дарсонасиға айланиб қолтан. Ахир замонавий компьютерлар билан ишланиши ҳам орзу қилмайди, дейсиз. Ахир бу ақлли, ҳисобдон аппаратлар келајак иш қуоролидир. Яна бир янгилик шуки, мактаб талабаларига тикиш-бичиш ишлари, тўкиш асосларини ўргатиш юзасидан бу ерда турли тўгараклар ташкил этилган.

Янги ўқув йилидан бошлаб гимназияда таълимтарбия ишлари энг қўйи биринчи синфгача янги режа бўйича олиб борилади. Ўқишига киравчилар юқорида таъкиданганидек, яна танлов асосида сайлаб олинади. Унда райондаги жами 20 мактабнинг ҳаммаси иштирок этади.

Шу кунларда колхоз гимназияси ёнида катта қурилиши ишлари олиб борилмоқда. У интернет биноси бўлиб, бу ерда районнинг олис қишлоқларидан келган болалар яшашади.

Х. НОСИРОВ.
СУРАТДА: гимназиянинг компютер хонасида машгулот пайти.

А. ЗУФАРОВ олган сурат.
(ЎЗА).